

TRŽIŠTE OSIGURANJA BOSNE I HERCEGOVINE U 2017. GODINI

*Insurance Market of Bosnia and
Herzegovina in 2017*

U posljednjih nekoliko godina tržište osiguranja Bosne i Hercegovine karakteriše porast broja društava za osiguranje, promjene u vlasničkoj strukturi, kao i akvizicije društava za osiguranje. U periodu 2013.-2016. godine osnovana su 4 nova društva za osiguranje, a 2017. godinu karakterišu promjene u vlasništva društava za osiguranje. Tako je u toku 2017. godine Grawe osiguranje preuzelo 95 odsto udjela u "VGT osiguranju" Visoko, austrijska Vienna Insurance Group (VIG) dogovorila puno preuzimanje Merkur Osiguranja d.d, a Zovko osiguranje je kupljeno od strane Bosna-Sunce osiguranja, članice grupe AGRAM koje od 01.01.2018. godine posluju pod novim imenom ADRIATIC osiguranje.

2017. godinu je obilježilo i stupanje na snagu novog Zakona o osiguranju u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u Republici Srpskoj je donesen novi Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju.

Od trenutnog broja društava za osiguranje, 12 je društava registrovanih u Federaciji Bosne i Hercegovine, a 14 ih je registrovano u Republici Srpskoj. Na tržištu je registrovano jedno društvo za reosiguranje. 16 društava obavlja poslove neživotnog osiguranja, a 10 je kompozitnih društava. Također, 7 podružnica društava sa sjedištem u Republici Srpskoj posluje u Federaciji Bosne i Hercegovine, a 12 podružnica društava sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine posluje u Republici Srpskoj. Na tržištu je registrovano i 365 zastupnika u osiguranju i 166 brokera. Dakle, imamo malo tržište sa velikim brojem učesnika, a na njemu je prisutna velika konkurencija.

Ukupno ostvarena premija osiguranja u 2017. godini iznosila je 349,33 milion EUR-a, od čega je 278,13 miliona EUR-a ostvareno po osnovu neživotnog osiguranja a 71,20 miliona EUR-a po osnovu životnog osiguranja.

Ukupna premija osiguranja bilježi rast od 7,77%. U neživotnom osiguranju je zabilježen rast od 7,79%, a u životnom osiguranju 7,72%.

U Federaciji Bosne i Hercegovine je ostvareno 220,7 miliona EUR-a ili 67% ukupno ostvarene premije, a u Republici Srpskoj 109,10 miliona EUR-a ili 33% ukupno ostvarene premije.

U strukturi premije osiguranja, MTPL osiguranje učestvuje sa 50,07%, životna osiguranja 20,38%, auto kasko sa 8,85%, osiguranje nezgode sa 7,06%, zdravstveno osiguranje sa 1,44%, imovinska osiguranja 8,22% i ostale vrste osiguranja sa 3,98%.

Ukupno isplaćene štete u 2017. godini iznosile su 135,83 miliona EUR-a. U strukturi isplaćenih šteta, štete po osnovu odgovornosti za motorna vozila učestvovala su sa 42%.

U odnosu na ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine, unutrašnje uređenje zemlje, iznosu prosječne plate koja je u visini 435 EUR-a, stopom nezaposlenosti od 20,5%, nedostatku investicija, možemo reći da je tržište osiguranja u Bosni i Hercegovini još uvijek u periodu razvoja. Prema osnovnim pokazateljima, tržište je još uvijek nerazvijeno. U ukupnoj aktivni finansijskog sektora društva za osiguranje i reosiguranje učestvuju sa 5,57% ukupne aktive. U finansijskom sektoru dominiraju banke sa 87,81% učešća u ukupnoj aktivni finansijskog sektora.

Premija osiguranja po glavi stanovnika iznosi 98,9 EUR-a, po osnovu neživotnog osiguranja iznosi 78 EUR-a, a po osnovu životnog osiguranja 20 EUR-a. Udio premije u bruto društvenom proizvodu je 2,12%.

Izazovi sa kojim se Bosna i Hercegovina trenutno suočava i sa kojim će se suočiti u narednom periodu ogledaju se prije svega u usklađivanju zakona u oba entiteta. Aktivnosti donošenja zakona i drugih propisa u oba entiteta u prethodnom periodu nisu se odvijale koordinirano i uz poštovanje zakonodavne uloge Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini. Na tržištu trenutno imamo neusklađene propise između entiteta i veći stepen međusobne neusklađenosti propisa nego što je bio u ranijem periodu. Sve to dovodi do brojnih problema sa kojim se učesnici na tržištu svakodnevno suočavaju.

Trenutno su propisi u Bosni i Hercegovini u okviru Solventnosti I, sa određenim elementima Solventnosti II. Međusobna usklađenost propisa u Bosni i Hercegovini, dinamika i prelazak na Solventnost II, usklađivanje sa ostalim direktivama Evropske unije zasigurno će biti veliki izazov za državu Bosnu i Hercegovinu u narednom periodu obzirom na obaveze koje proizilaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, stepen razvoja tržišta, broj učesnika na istom kao i organizacijsku strukturu i nadležnost institucija iz sektora osiguranja u Bosni i Hercegovini.

Veliki izazov za Bosnu i Hercegovinu u narednom periodu će svakako biti i reforma penzionog sistema, i uloga sektora osiguranja u toj reformi.